

SAĞLIKLI ŞEHİRLER EN İYİ UYGULAMA ÖDÜLÜ / 2011

SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

ÖDÜLÜN AMACI

Bugün Avrupa’da ve dünyada birçok kentte uygulanan DSÖ Sağlıkli Şehirler Projesi, Avrupa şehirlerindeki politikacıların gündemine sağlık konusunu da dahil etmeyi ve yerel seviyedeki halk sağlığı için güçlü bir lobi oluşturmayı hedefleyen, uzun vadeli bir kalkınma projesidir. Şehirde yaşayan ve çalışan insanların fiziki, psikolojik ve çevresel refahlarını geliştirmeyi amaçlar.

Sağlıkli Şehirler çalışmaları Türkiye’de iki koldan devam etmektedir. Birincisi Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Sağlıkli Şehirler Ağı, ikincisi Sağlıkli Kentler Birliđidir.

Sağlıkli Kentler Birliği, Bakanlar Kurulu’nun 13.12.2004 tarih ve 2004/62215 sayılı kararı ile kurulmuş ve bu karar, 22.12.2004 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmış, 31.12.2004 tarihinde Birlik tüzüğü İçişleri Bakanı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. 3 Şubat 2005 tarihinde kuruluş toplantısını gerçekleştiren Sağlıkli Kentler Birliği yönetim organlarını belirlemiş ve faaliyetlerine başlamıştır. Birlik Başkanlığı 2005 yılından bu yana Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Sağlıkli Şehirler hareketi Türkiye’de hızla gelişmiş 10 kurucu belediye ile yola çıkan Sağlıkli Kentler Birliği’ üye sayısı 41’e ulaşmıştır.

Sağlıkli Kentler Birliği’nin 2005–2020 yıllarını kapsayan strateji planına göre birinci amacı “Tüm vatandaşların yaşamaktan mutluluk duyacakları sağlıkli şehirler yaratmak; herkese eşit ve kaliteli bir yaşam sağlamak için sağlık, ulaşım, planlama, çevre, altyapı gibi sorunlara kalıcı çözümler getirecek ortak projeler geliştirmek, 2020 yılı sonuna kadar, Türkiye’de yaşayan insanların Sağlıkli Şehirler Hareketi ile sosyal, ekonomik, fiziksel, kültürel ve eğitim açısından daha tatmin edici yaşam koşullarına sahip olmasını sağlamaktır.”

Bu stratejik amaca ulaşabilmek, Birlik üyesi belediyeleri Sağlıkli şehir politika, plan ve stratejileri üretmede ve bunları uygulamaya koymada motive etmek, özendirmek amacıyla “En iyi Sağlıkli Şehir Projesi” uygulama ödülü verilmektedir.

ÖDÜLÜN KONUSU

Birliğe üye belediyeler DSÖ Sağlık Şehirler Projesi çerçevesinde projelerini sürdürmektedirler.

Sağlıklı Şehirler Projesi

- sağlıkta ve sağlık hizmetlerine ulaşmada eşitsizliği azaltmak,
- yerel düzeyde sağlıklı toplum politikasını geliştirmek,
- sağlığı destekleyen fiziksel ve sosyal çevreyi oluşturmak,
- sağlık için toplum aktivitesini güçlendirmek,
- yeni gelişmelere uyum gösteren bir toplum oluşumunu sağlamak,
- herkes için sağlık stratejisi ve sağlık gelişimi prensipleri ile uyumlu sağlık hizmetleri kurmak amaçlarına yöneliktir.

Sağlıklı Şehir Prensipleri

- Hakkaniyet
- Sürdürülebilirlik
- Halkın katılımı
- Sektörlerarası İşbirliği

Sağlıklı Şehir Özellikleri

- Nitelikli konut da dahil olmak üzere temiz, güvenilir bir fiziksel çevre
- Bugün dengeli olan ve uzun vadede devam edebilecek bir ekoloji sistemi
- Güçlü, dayanışma içinde sömürülmeyle toplum
- Toplumun kendi hayat, sağlık ve refahını etkileyecek kararlarda katılım ve kontrolü
- Kentte yaşayan tüm bireylerin yemek, su, barınak, gelir, güvenlik, iş vb. temel gereksinimlerini karşılamak
- Her türlü temas, ilişki ve iletişim olanağıyla değişik kaynak ve deneyimlere ulaşılabilirlik,
- Geniş, yenilikçi ve canlı bir kent ekonomisi
- Geçmişe, kentte yaşayanların kültürel ve biyolojik mirasına, diğer grup ve bireylere sağlığın desteklenmesi
- Önceki özelliklerle uyumlu ve onları geliştiren bir yapı
- Herkese ulaşabilen optimum düzeyde uygun halk sağlığı ve sağlık bakım hizmeti
- Yüksek sağlık düzeyi (yüksek pozitif sağlık ve düşük hastalık düzeyi)

Sağlıklı Şehirler yaratmaya yönelik üye belediyelerin yürüttüğü bütün projeler ödül için başvuru yapabilirler.

PROJELERİN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

- Projenin uygulanmaya başlamış olması veya 2010 yılında tamamlanmış olması
- 5. Fazın genel teması olan "Tüm Politikalarda Sağlık ve Sağlık Alanında Eşitlik" konusuna özel bir önem verilmesi
- Şehrin mevcut ihtiyaç ve beklentilerine cevap vermesi
- Sağlığın geliştirilmesine katkıda bulunması
- Sağlıklı Şehir ilke ve prensipleri doğrultusunda hazırlanması
- Sosyal, ekonomik, çevresel alanlardaki gündemi birleştirebilmesi ve yeni ortaklıkları devreye sokması
- Geniş bir çevre ile ilişkili olması
- Yaratıcı olması
- Yüksek etki potansiyeline sahip olması
- Toplum katılımını desteklemesi
- Sürdürülebilir olması
- Katma değer yaratması
- Özgün Olması

BAŞVURU KATEGORİLERİ

DSÖ Sağlıkli Şehirler Projesi 5. Fazı ana temaları çerçevesinde 3 kategoride ödöl verilecektir.

Sosyal Sorumluluk Projeleri

Destekleyici Çevreler: Tüm çocuklar için daha iyi çevreler, göçmenler ve sosyal bütünleşme, yaş dostu şehirler, sağlıkli yaşlanma, aktif vatandaşlık, sağlık hizmetleri ve sosyal hizmetler, sağlık bilinci.

Sağlıkli Yaşam

Bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi, yerel sağlık sistemleri, dumansız şehirler, alkol ve uyuşturucu, aktif yaşam, sağlıkli ortamlar, sağlıkli gıda ve beslenme, şiddet ve yaralanmalar, esenlik ve mutluluk.

Sağlıkli Şehir Planlaması ve Çevre

Sağlıkli şehir planlaması, sağlıkli ulaşım, barınma ve dönüşüm, kamu sağlığı ve kamu sağlığı ile ilgili acil durumlar, güvenlik, gürültü ve kirlilik, yaratıcılık ve yaşanabilirlik.

JÜRİ ÜYELERİ

Asil Üyeler

Erdem Saker, Bursa Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Ruşen Keleş, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Handan Türkođlu, İTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Emel İrgil, Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Bölümü Öğretim Üyesi, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Feza Karaer, Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi

Nizamettin Kaya, TMMOB Mimarlar Odası Bursa Şube Başkanı

Nalan Fidan, Bursa Büyükşehir Belediyesi Etüd ve Projeler Dairesi Başkanı, Sağlıkli Kentler Birliği Müdürü

Yedek Üyeler

Murat UŞUN, Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanı

Hakan KOYUNLULAR, Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanı

Dr. Yıldırım KOCABEY, Bursa Büyükşehir Belediyesi Sağlık Dairesi Başkanı

Raportörler

Melike SUCU, Sağlıkli Kentler Birliği Başkanlığı

Ercüment YILMAZ, Sağlıkli Kentler Birliği Başkanlığı

KATILMA ŞARTLARI

Birlik Başkanlığının Bursa'da olması sebebiyle Bursa dışındaki tüm üye belediyeler en iyi uygulama ödülü için başvurabileceklerdir. Belediyeler birden fazla proje ile başvurabilirler.

PROJE BAŞVURU SÜRESİ VE TAKVİMİ

Ödül Şartname İlanı : Mayıs 2011

Proje son Başvuru Tarihi : 1 Ağustos 2011 saat.15.00

Jüri Değerlendirme Tarihi : Ağustos 2011

Yarışma Sonucu İlan Tarihi : 22-23-24 Eylül 2011 Sağlık Kentler Birliği 7.Yıl Konferansı/Tepebaşı

PROJELERİN TESLİM GÜNÜ, YERİ VE ŞARTLARI

Projeler en geç 1 Ağustos 2011 günü saat 15.00'e kadar Sağlık Kentler Birliği Başkanlığı Bursa Büyükşehir Belediyesi Acemler BUSKİ Tesisleri B Blok 2. Kat adresine elden ya da posta yolu ile teslim edilebilecektir.

PROJELERİN SERGİLENMESİ

Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Ödülü için başvuran tüm projeler 22-23-24 Eylül 2011 tarihlerinde Eskişehir/Tepebaşı Belediyesi'nin ev sahipliğinde yapılacak Sağlık Kentler Birliği 7.Yıl Konferansında sergi salonunda sergilenecektir.

PROJELERİN SUNUM ŞEKLİ VE RAPORLAMA

Proje Formatı: En iyi sağlıklı şehir uygulama ödülü için başvuracak şehirler aşağıda yer alan başlıklarda proje başvuru metinlerini hazırlayacaklardır. Proje metinleri maksimum 1000 kelimedenden oluşmalıdır.

- Başvuru kategorisi
- Projenin Adı
- Projenin Amacı
- Proje Ortakları
- Proje Süreci
- Elde Edilen Sonuçlar (Sonuçların ölçülebilir olması tercih sebebidir)
- Sağlık Üzerine Etkileri (Sonuçların ölçülebilir olması tercih sebebidir)
- "Tüm Politikalarda Sağlık ve Sağlık Alanında Eşitlik" genel temasına vurgu
- Sağlık Gelişim Planındaki yeri (başvuran şehrin mevcutta bu planı varsa)
- Proje Bütçesi ve Finansmanı

Proje Afişi: 90*120 ebatlarında proje uygulamasından görüntülerinin ve açıklamaların yer aldığı proje posterini hazırlanacaktır.

BAŞVURU ADRESİ

Sağlıklı Kentler Birliği Başkanlığı
Bursa Büyükşehir Belediyesi Acemler Tesisleri B Blok 2. Kat
Osmangazi / BURSA

Tel: 0 224 235 23 99 Faks: 0 224 235 34 70

www.skb.org.tr

skb@bursa.bel.tr